Informácia k zákonu č. 264/2020, ktorým sa dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony –

Uvoľnenie opatrení v oblasti dane z pridanej hodnoty

Zákon č. 264/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej „zákon č. 264/2020 Z. z.“) zavádza uvoľnenie opatrení vo finančnej oblasti.

Cieľom zákona č. 264/2020 Z. z. v oblasti dane z pridanej hodnoty je zavedenie právnej fikcie skončenia obdobia pandémie pre účely aplikácie konkrétnych finančných opatrení ustanovených v z. č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej „zákon č. 67/2020 Z. z.“).

Dane z pridanej hodnoty sa týkajú opatrenia nachádzajúce sa v časti Desiata hlava, a to konkrétne v § 24i a § 24j zákona 67/2020 Z. z.. Podľa zákona č. 264/2020 Z. z. sa na účely opatrenia ustanoveného v § 24i zákona č. 67/2020 Z. z. obdobie pandémie považuje za skončené dňa 31.12.2020 a na účely opatrenia ustanoveného v § 24j zákona č. 67/2020 Z. z. sa obdobie pandémie považuje za skončené dňa 30.9.2020.

Ustanovenie **§ 24i** zákona č. 67/2020 Z. z, zaviedlo osobitnú úprava k zverejňovaniu v niektorých zoznamoch týkajúcich sa dane z pridanej hodnoty. Podľa tohto opatrenia, ak počas obdobia pandémie platiteľ dane z pridanej hodnoty opakovane:
- nesplní povinnosť podať daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty alebo
- nesplní povinnosť podať kontrolný výkaz alebo
- nezaplatí kladný rozdiel medzi celkovou splatnou daňou z pridanej hodnoty okrem tejto dane vyrubenej colným orgánom pri dovoze tovaru a odpočítateľnou daňou z pridanej hodnoty, nezverejní sa v zozname podľa § 69 ods. 15 zákona 222/2004 o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o DPH“), ak tieto povinnosti splní do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie. Keďže zo zákona č. 264//2020 Z. z. vyplýva, že na účely ustanovenia §24i zákona č. 67/2020 Z. z. sa obdobie pandémie považuje za skončené dňa **31.12.2020**, je platiteľ povinný splniť tieto povinnosti do **1.2.2021** (vrátane), keďže dátum 31.1.2021 pripadne na nedeľu a v zmysle § 24 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „daňový poriadok“) sa lehota posúva na najbližší nasledujúci pracovný deň.

Ak platiteľ nesplní niektorú z povinností uvedených v § 24i zákona č. 67/2020 Z. z. do 1.2.2021 bude v zozname, ktorý je vedený podľa § 69 ods. 15 zákona o DPH a v nadväzne na to podľa § 52 ods. 6 daňového poriadku, zverejnený.

Ustanovenie **§ 24j** zákona č. 67/2020 Z. z. upravuje podmienku vrátenia nadmerného odpočtu týkajúca sa colných nedoplatkov a nedoplatkov na povinných odvodoch poistného.
Ustanovenie § 79 ods. 2 písm. c) zákona o DPH stanovuje okrem iných podmienok na vrátenie nadmerného odpočtu v skrátenej lehote aj podmienku, aby platiteľ nemal v období 6 kalendárnych mesiacov pred skončením kalendárneho mesiaca, v ktorom nadmerný odpočet vznikol, daňové nedoplatky a colné nedoplatky voči daňovému úradu a colnému úradu a nedoplatky na povinných odvodoch poistného podľa osobitných predpisov v súhrne viac ako 1 000 eur.

V ustanovení 24j zákona č. 67/2020 Z. z. sú riešené len niektoré podmienky vrátenia nadmerného odpočtu v skrátenej lehote, ktoré sú upravené v § 79 ods. 2 písm. c) zákona o DPH, a to colné nedoplatky a nedoplatky na povinných odvodoch poistného, ktorých splatnosť vznikla v období pandémie, a ktoré neboli uhradené, ale platiteľ ich uhradí do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie. Zákonom č. 264/2020 Z. z. bola zavedená právna fikcia ukončenia obdobia pandémie na **30.9.2020** a keďže dátum 31.10.2020 (koniec

kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie) pripadne na sobotu, posúva sa táto lehota v zmysle § 27 ods. 4 daňového poriadku na najbližší nasledujúci pracovný deň, t. j. na **2.11.2020**.

Daňové nedoplatky rieši zákon č. 67/2020 Z. z., a to v § 10, podľa ktorého sa za daňový nedoplatok nepovažuje dlžná suma dane8), ktorej lehota splatnosti uplynie počas obdobia pandémie a ktorú daňový subjekt zaplatí alebo odvedie do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie. Odvolávka 8) odkazuje na definíciu dane podľa § 2 písm. b) daňového poriadku, podľa ktorej sa daňou rozumie aj daň z pridanej hodnoty. Uvedené znamená, že ak je daň z pridanej hodnoty splatná počas obdobia pandémie, nie je nedoplatkom, ak ju daňový subjekt zaplatí do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení pandémie. Keďže zákon č. 264/2020 Z. z. zaviedol aj pre uplatnenie ustanovenia § 10 zákona č. 67/2020 Z. z. rovnakú právnu fikciu ukončenia obdobia pandémia ako pri §24j zákona č. 67/2020 Z. z. na 30.9.2020, aby sa dlžná suma dane nepovažovala za daňový nedoplatok je potrebné aby ju subjekt uhradil do najbližšieho pracovného dňa po skončení mesiaca október, t. j. do 2.11.2020. Ak daňový subjekt daň neuhradí do 2.11.2020 (vrátane), stáva sa táto daň dňom nasledujúcim po uplynutí tejto „náhradnej“ lehoty na zaplatenie daňovým nedoplatkom, t. j. 3.11. 2020.

Porušenie podmienok uvedených v § 79 ods. 2 písm. c) zákona o DPH, a to neuhradenie daní, cla a povinných odvodov poistného, ktorých splatnosť nastala v období pandémie a budú uhradené do 2.11.2020 tak neovplyvní možnosť platiteľov dane uplatniť nárok na vrátenie nadmerného odpočtu do 30 dní od uplynutia lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie, v ktorom nadmerný odpočet vznikol. Ostatné podmienky pre uplatnenie skoršieho vrátenia nadmerného odpočtu podľa § 79 ods. 2 písm. a) a b) neboli zákonom 67/2020 Z. z. ani jeho novelami dotknuté.

V prípade, ak bol nadmerný odpočet vrátený v skrátenej lehote podľa § 79 ods. 2 zákona o DPH na základe nepravdivých údajov, daňový úrad podľa § 79 ods. 8 zákona o DPH uloží pokutu do výšky 1,3 % zo sumy vráteného nadmerného odpočtu.

Príklad č. 1

Platiteľ DPH podal daňové priznanie DPH za zdaňovacie obdobie august 2020 dňa 25.9.2020, v ktorom si uplatnil skoršie vrátenie nadmerného odpočtu podľa § 79 ods. 2 zákona o DPH. Či má platiteľ daňové nedoplatky, prípadne colné nedoplatky voči daňovému úradu a colnému úradu a nedoplatky na povinných odvodoch poistného podľa osobitných predpisov, je potrebné skontrolovať za obdobie od 1.2.2020 do 31.7.2020. Keďže obdobie pandémie začalo 12.3.2020, opatrenie uvedené v § 24j zákona č. 67/2020 Z. z. sa týka len súm, ktorých splatnosť uplynula od 12.3.2020 do 30.9.2020 (tzv. obdobie pandémie).
Ak za obdobie od 1.2.2020 do 11.3.2020, prekračuje daňový nedoplatok, nedoplatok na povinných odvodoch poistného alebo colný nedoplatok v súhrne sumu 1000 eur, nemá platiteľ nárok na vrátenie nadmerného odpočtu v skrátenej lehote podľa § 79 ods.2 zákona o DPH. Na dlžnú sumu dane, colné nedoplatky voči daňovému úradu a colnému úradu a nedoplatky na povinných odvodoch poistného podľa osobitných predpisov, ktorých splatnosť vznikla v období od 12.3.2020 do 31.7.2020 a neboli uhradené sa neprihliada, nakoľko v zmysle § 24j a § 10 zákona č. 67/2020 Z. z. sú splatné do 2.11.2020.

Príklad č. 2

Platiteľ si uplatnil nadmerný odpočet v skrátenej lehote podľa § 79 ods. 2 zákona o DPH za zdaňovacie obdobie september 2020 dňa 26.10.2020. Či má platiteľ daňové nedoplatky, prípadne colné nedoplatky voči daňovému úradu a colnému úradu a nedoplatky na povinných odvodoch poistného podľa osobitných predpisov je potrebné skontrolovať za obdobie od 1.3.2020 do 31.8.2020.
Ak daňový nedoplatok, nedoplatok na povinných odvodoch poistného alebo colný nedoplatok za obdobie od 1.3.2020 do 11.3.2020 v súhrne neprekračuje sumu 1000 eur, na dlžné sumy, ktorých splatnosť vznikla v období od 12.3.2020 do 30.9.2020 a neboli do skončenia zdaňovacieho obdobia september 2020 uhradené sa neprihliada, nakoľko v zmysle § 24j a § 10 zákona č. 67/2020 Z. z. sú splatné do 2.11.2020.

Príklad č. 3

Platiteľ si uplatnil nadmerný odpočet v skrátenej lehote podľa § 79 ods. 2 zákona o DPH za zdaňovacie obdobie október 2020 dňa 25.11.2020. Pre účely § 79 ods. 2 písm. c) zákona o DPH sa na účely vrátenia nadmerného odpočtu v skrátenej lehote sleduje obdobie od 1.4.2020 do 30.9.2020. Celé toto obdobie spadá pod obdobie pandémie, ktoré sa považuje za ukončené dňa 30.9.2020. Ak platiteľ v tomto období neuhradil splatné dane, clá a povinné poistné odvody, avšak k ich úhrade došlo v lehote do 2.11.2020 (vrátane), podmienky podľa zákona o DPH sú splnené. Rovnako sa postupuje až do zdaňovacieho obdobia marec 2021, kedy sa sledované obdobie 6 kalendárnych mesiacov podľa § 79 ods. 2 písm. c) zákona o DPH počíta od 1.9 2020 (posledný mesiac obdobia pandémie, za ktoré prípadné neuhradené sumy museli byť uhradené do 2.11.2020) do 28.2.2021.

Zákon č. 264/2020 Z. z. nadobudol účinnosť 29.9.2020.

Vypracoval: Finančné riaditeľstvo SR, Banská Bystrica
Odbor daňovej metodiky
September 2020